

Hotel Stuijvenburgh? Tijd voor actie!

Leven in vrijheid. Voor locaties als Vissershaven en Hof van Nassau een ingeburgerd begrip. Maar ook op steeds meer andere locaties stimuleren we bewoners om meer zelf te doen. Zoals op Stuijvenburgh, waar sinds deze zomer een actieonderzoek gaande is gericht op het vergroten van zelfredzaamheid van bewoners.

Teamleider Clarissa Vroegop, science practitioner Katja Drost en Anke Persoon, onderzoeker bij het UKON zetten zich met veel enthousiasme in voor dit bijzondere onderzoek en vertellen er graag meer over. Katja en Anke sleepten begin dit jaar een mooie subsidie binnen voor tanteLouise met hun aanvraag voor dit onderzoek. "Daar zijn we heel trots op!", zegt Katja. "Niet alleen omdat het een gigantische klus was om dat voor elkaar te krijgen, vooral ook omdat we er nu met de professionele hulp van Anke en Robin van het UKON, mee aan de slag kunnen."

Noodzaak

Anke legt uit waarom we die subsidie hebben gekregen: "De publicatie die dit onderzoek oplevert moet ieder zorgcentrum in Nederland handvatten geven om bewoners zo lang mogelijk een actief en betekenisvol leven te laten leiden. Want daarmee kunnen we de doorstroom naar het verpleeghuis of ziekenhuis uitstellen of misschien zelfs wel voorkomen. De noodzaak voor dit onderzoek -of

*Science practitioner Katja Drost, onderzoeker/
projectleider (UKON) Anke Persoon, teamleider Clarissa
Vroegop en actieonderzoeker (UKON) Robin Raafs.*

beter gezegd, de verandering waar we naar streven - is dus hoog. En omdat we gekozen hebben voor een actieonderzoek is die verandering bij de start van het onderzoek al begonnen."

Startfoto

Anke en haar collega onderzoeker Robin hebben de eerste maanden via vragenlijsten, interviews en observaties getoetst hoe Stuijvenburgh, de medewerkers en bewoners, tegen het plan aankijkt om zelfredzaamheid te stimuleren. Van die resultaten is een 'startfoto' gemaakt die in eerste bijeenkomst met medewerkers is besproken. "Dat gaf ons zoveel energie", zegt Clarissa. "Het bespreken van resultaten leverde mooie nieuwe inzichten op. Nieuwe ideeën, zoals de horeca die de waterkannen voortaan weer op tafel laat staan. En ik merk zelf ook dat ik me er meer bewust van ben in praktijksituaties, bijvoorbeeld bij een mevrouw die iedere ochtend vraagt of ik de gordijnen open kan doen terwijl ze dat zelf ook heel goed kan."

En... actie

Actieonderzoek. Een toepasselijkere naam bestaat er eigenlijk niet. "Dit type onderzoek is een moderne vorm van wetenschappelijk onderzoek. Voor tanteLouise is het de eerste keer dat we het op deze manier aanpakken", vertelt Katja Drost. "Het is eigenlijk niet te vergelijken met de traditionele manier van onderzoeken, waarbij je eerst veel tijd steekt in het verzamelen van data en analyses en pas aan het einde van de rit resultaten ziet en aan de slag kunt." Met actieonderzoek verloopt dat volgens Katja gemakkelijker en efficiënter. "Dit mooie voorbeeld toont aan dat onderzoeken helemaal niet ingewikkeld hoeft te zijn en direct bijdraagt aan de praktijk."

Direct aan de slag

Anke legt uit hoe dat werkt: "Het hele onderzoek duurt twee jaar, maar de onderzoeksperiode wordt opgesplitst in kleinere blokken van ongeveer drie maanden. Iedere cyclus levert resultaten en bevindingen op die we bespreken met de medewerkers en bewoners. In latere fases sluiten ook de huisartsen en behandelaren in de eerste lijn aan. Uit die gesprekken komen nieuwe ideeën en acties waarmee we direct in de praktijk aan de slag kunnen. Onze observaties en de ervaringen van de medewerkers en bewoners nemen we mee in het volgende blok." Na afloop van het onderzoek is er een rapport dat we kunnen benutten voor kennisoverdracht.

Betrokken

Volgens Clarissa past zo'n aanpak heel goed bij Stuijvenburgh. "We beseffen allemaal dat er iets moet veranderen, maar grote langetermijnplannen maken zoiets al snel onnodig ingewikkeld. Deze opzet maakt het behapbaar en we merken al heel snel dat we juist met kleine inzichten en verbeteringen het verschil kunnen maken." Elke fase van het onderzoek wordt in samenspraak met alle betrokkenen opgepakt. Clarissa: "Onze collega's en de bewoners weten als beste weten wat wel en niet werkt in de praktijk. Het is mijn rol om iedereen op de werkvloer zo goed mogelijk te betrekken en te enthousiasmeren."

Complex

Anke, Katja en Clarissa zagen tijdens deze startbijeenkomst dat Stuijvenburgh absoluut over de wil om te veranderen beschikt en iedereen is het eens dat verandering ook écht nodig is. "Maar de mate waarin verschilt", geeft Anke aan. "Wat me is bijgebleven is dat iemand zei: 'We zijn hier soms net hotel Stuijvenburg' en dat iemand anders reageerde met: 'Maar de bewoners zijn hier niet voor niets'. Dat toont wel aan hoe complex het is." Complex, maar ook heel herkenbaar volgens Clarissa. "Het gaat verder dan alleen de vraag in hoeverre je iemand mag of moet verwennen. Wat voor mij als verwennen voelt is voor iemand anders heel normaal. Dat hangt af van je opvoeding en normen en waarden."

Uitdaging

Anke, die niet alleen onderzoeker maar ook verpleegkundige is, herkent de worsteling: "We zijn gewend om in risico's te denken en we willen mensen daarvoor beschermen. Het is dus niet alleen een verandering in werkwijze, het is ook een cultuurverandering. Een geweldige uitdaging!"

De werkgroep heeft een plan van aanpak voor de komende tijd gemaakt. De belangrijkste uitdaging voor nu: hoe betrekken we de bewoners? "In januari is de tweede bijeenkomst voor alle geïnteresseerde medewerkers van Stuijvenburgh", geeft Clarissa aan. "We zijn heel benieuwd waar we dan staan!" ✨